

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

สืบเนื่องจากการที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 เพื่อจะยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานระดับสูงสู่ความเป็นเลิศ โดยมีความมุ่งหมายตามมาตรา 6 ให้การจัดการศึกษาพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และให้ยึดหลักการจัดการศึกษา ตามมาตรา 8 คือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และให้มีการกระจายอำนาจการบริหารไปยังสถานศึกษา ตามมาตรา 9 และ 39 ที่กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่ และสถานศึกษาโดยตรงทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งเป็นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based Management) ให้สถานศึกษามีอิสระความคล่องตัวและอำนาจการตัดสินใจในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการขับเคลื่อนการศึกษาในระดับสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญในการทำให้การศึกษาของประเทศบรรลุจุดมุ่งหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ซึ่งจากข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) ได้กำหนดประเด็นสำคัญที่ต้องปฏิรูปอย่างเร่งด่วน คือ 1. พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2. พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ยุคใหม่ และ 4. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการยุคใหม่ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยให้ประสบความสำเร็จ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า 13-32)

แต่ภาพสะท้อนของการบริหารและจัดการศึกษาที่ผ่านมา มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ที่สะท้อนการบริหารจัดการศึกษาอย่างมากมาของการปฏิรูปการศึกษา ทั้งทางด้านคุณภาพนักเรียน ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านหน่วยงานทางการศึกษา รวมทั้งการบริหารสถานศึกษาว่ายังไม่บรรลุจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะเห็นได้จากหนังสือ “วิกฤตคุณภาพการศึกษา ประชาชาติในความเสี่ยง” ที่ ดร.อมรวิทย์ นาครทรรพ ได้

วิเคราะห์ไว้ทำให้มองผลการพัฒนาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ พอสรุปได้ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า 1-23)

1. มีเด็กไทยที่เริ่มเรียนชั้น ป.1 จนจบชั้น ป.6 ได้ตามเวลา คือ 6 ปี เพียงร้อยละ 86 หมายความว่า มีเด็กร้อยละ 14 หรือประมาณ 800,000 คน ที่มีปัญหาทางการเรียน นำไปสู่การ ตกซ้ำชั้น หรือออกกลางคัน
2. จากผลการศึกษาของ PISA (Program for International Student Assessment) เพื่อสำรวจความรู้และทักษะของประชากรอายุ 15 ปี ซึ่งถือว่าเป็นวัยที่จบการศึกษาภาคบังคับ พบว่า ในเรื่องความสามารถในการอ่าน มีเด็กนักเรียนอายุ 15 ปี ของไทย เพียงร้อยละ 26 ที่มี ทักษะการอ่านอยู่ในระดับดี ในขณะที่ร้อยละ 74 มี ทักษะการอ่านอยู่ในระดับต่ำ
3. การประเมินความรู้ทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในโครงการ PISA ของ OECD พบว่า ในขณะที่ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 500 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนอายุ 15 ปีของไทย คือ 432 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยมาก จากจำนวนประเทศทั้งหมดที่เข้าร่วมการประเมินความรู้ รวม ทั้งสิ้น 40 ประเทศ ประเทศไทยมีคะแนนอยู่ในอันดับที่ 30 ทั้งๆ ที่ประเทศจากเอเชียสามารถ ครองอันดับ 1-3 (เกาหลี ญี่ปุ่น ฮองกง ตามลำดับ) เหนือประเทศจากยุโรปและอเมริกา
4. จากผลการประเมินในโครงการ TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) ในปี 1995 ประเทศไทยได้คะแนนเฉลี่ย วิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยนานาชาติ และโครงการ TIMSS ในปี 1999 ซึ่งเป็นการวิจัยซ้ำเพื่อติดตามสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาดังกล่าว ปรากฏว่า นักเรียนไทย กลับมีคะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ลดลงจาก TIMSS - 1995 อีกด้วย
5. จากการสำรวจของ International Institute for Management Development หรือ IMD ซึ่งเป็นองค์กรระหว่างประเทศ ได้จัดอันดับความสามารถแข่งขันของประเทศต่างๆ ได้จัด อันดับประเทศไทยในบรรดา 50 กว่าประเทศที่ถูกจัดอันดับให้อยู่ใน ระดับกลางและมีแนวโน้ม ต่ำลงมาอยู่ปลายแถว โดยในปี 2548, 2549 และ 2550 อันดับประเทศไทยร่วงจาก 25 มาอยู่ ที่ 29 และที่ 33 ตามลำดับ

ในการสรุปผลการปฏิรูปการศึกษาในช่วง 9 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2542 – 2551) ของสำนัก เลขาธิการสภาการศึกษา ที่สรุปปัญหาที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไข พัฒนาในด้านการพัฒนาผู้เรียน/ สถานศึกษา พบว่า มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ประเมินของ สมศ. จาก การประเมินรอบแรก ถึงร้อยละ 65 จากสถานศึกษาที่มีมากกว่าสามหมื่นแห่งทั่วประเทศ และใน การประเมินรอบสอง พบว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ต้อง

ได้รับการพัฒนามีถึงร้อยละ 20.3 ส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน พบว่าสัมฤทธิ์ผลในวิชาหลัก ได้แก่ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ร้อยละ 50 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า 5-6)

และจากจัดสอบ O-NET วัดความรู้รอบยอดของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 8 วิชา ให้กับนักเรียน ป.6, ม.3 และ ม.6 ใน 5 กระทรวง และ 1 สำนักนายกรัฐมนตรี ผลการทดสอบในภาพรวม ได้คะแนนเฉลี่ยทั่วประเทศต่ำกว่า 50 % ทุกวิชา ทุกปี (ปี 2550-2552) จังหวัดที่มีผลการสอบ O-NET ต่ำ 1 ใน 15 อันดับแรก ทั้ง 3 ระดับ (ป.6 ม.3 และ ม.6) มี 7 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี นครปฐม นนทบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม ส่วนจังหวัดที่มีผลการสอบ O-NET อยู่ใน 15 อันดับสุดท้าย ทั้ง 3 ระดับ (ป.6, ม.3 และ ม.6) มี 5 จังหวัด คือ อำนาจเจริญ แม่ฮ่องสอน บัณฑิตานี ยะลา นราธิวาส ผลการสอบ O-NET (รวมทุกวิชา) ชั้น ป.6 ปีการศึกษา 2552 จำแนกตามจังหวัด จังหวัดพิจิตรเป็นจังหวัดที่มีคะแนนเฉลี่ยของจังหวัดติดอันดับ 15 อันดับสุดท้าย (สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ, 2553, หน้า 20-28)

ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการปฏิรูปการศึกษาไทยที่ผ่านมา ยังไม่ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะด้านคุณภาพผู้เรียน ที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรงและจังหวัดพิจิตรก็เป็นจังหวัดที่ต้องเร่งปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเร่งด่วน ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงมีความคิดเห็นว่างานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างมากต่อการปฏิรูปศึกษาไทย

ขอบข่ายและภารกิจการบริหารวิชาการ มีผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้กำหนดขอบข่ายของงานไว้ เช่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ (2553, หน้า 280-281) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา 6) การใช้แหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และ 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

นายคมล ภูประเสริฐ (2547, หน้า 9-18) ได้กำหนด ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ 9 ข้อ คือ 1) การบริหารหลักสูตร 2) การบริหารการเรียนรู้อยู่ 3) การบริหารการประเมินผลการเรียน

4) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ 6) การบริหารการวิจัย และพัฒนา 7) การบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ 8) การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ และ 9) การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

และสำนักมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาได้กำหนดมาตรฐานความรู้และประสบการณ์ของผู้บริหารศึกษา ในการบริหารด้านวิชาการ โดยกำหนดสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการไว้ 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ 2) ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และ 4) ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ (สำนักมาตรฐานวิชาชีพ, 2548, หน้า 23)

ดังนั้นผู้ศึกษาค้นคว้าจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเจตคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายในการพัฒนาผู้บริหารและพัฒนางานวิชาการของ โรงเรียนตลอดถึงการใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปพัฒนาตนเอง ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารเพื่อให้เกิดผลดีในการจัดการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเจตคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเจตคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบระดับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเจตคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
2. เพื่อทราบผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษา

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาศมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ตามทัศนคติของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1,553 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 310 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ ได้แก่ อายุ ประสบการณ์การสอน และระดับการศึกษาของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ตัวแปรตาม ได้แก่ สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาครั้งนี้ มีคำศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. **เจตคติ** หมายถึง สภาพจิตใจ ทำที่ ความรู้สึกที่แสดงออกมาในทางบวก หรือทางลบ เช่น ความพอใจ ความไม่พอใจ ชอบ ไม่ชอบฯ ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 ซึ่งที่เกิดจากประสบการณ์ หรือการเรียนรู้ ต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2. **สมรรถนะการบริหารวิชาการ** หมายถึง ทักษะหรือความสามารถของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียนที่เป็นลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถซึ่งครูผู้สอนเป็นผู้ให้ข้อมูลจากบทบาทหน้าที่และมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารใน 4 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริม สนับสนุน รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้ครูได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ การส่งเสริมให้ ครูผู้สอนใช้สื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ปลุกฝังให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริงอย่างหลากหลาย ส่งเสริมให้ครูนำผลการ ประเมินไปใช้ในการพัฒนานักเรียน

2.2 ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมให้ครูจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรของ สถานศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 การจัดทำ โครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ การ บริหารจัดการการใช้หลักสูตร การนิเทศการใช้หลักสูตร การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

2.3 ด้านนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร สถานศึกษาในการชี้แนะให้ความช่วยเหลือและแนะนำครูในการจัดการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้นได้แก่ การจัดระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา การดำเนินงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา การประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

2.4 ด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการทำวิจัย ในชั้น เรียน รวมทั้งสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ได้แก่ สามารถกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยใน ชั้นเรียน สามารถสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในด้านอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สามารถวางระบบกระตุ้นกำกับติดตามให้ความช่วยเหลือการทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถส่งเสริม บรรยายภาคให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในกลุ่มของครูอาจารย์ในโรงเรียนให้ครูมีเวลา ประชุม เพื่ออภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนของครูแต่ละคนสามารถจัด กิจกรรมเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในและนอกโรงเรียน

3. **ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียน ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1

4. **ครูผู้สอน** หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่สอน ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1

5. **สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน** หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1

6. **อายุ** หมายถึง อายุของครูผู้สอน แบ่ง 3 กลุ่ม คือ 1) ต่ำกว่าอายุ 30 ปี 2) อายุตั้งแต่ 30 ถึง 40 ปี และ 3) อายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป

7. **ประสบการณ์สอน** หมายถึง ระยะเวลาของการสอนของครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี 2) มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และ 3) มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

8. **ระดับการศึกษา** หมายถึงวุฒิการศึกษาของครูผู้สอน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) ระดับปริญญาตรี และ 2) ระดับสูงกว่าปริญญาตรี